

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом по університету
від «28» грудня 2021 р.
№ 293

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок підвищення кваліфікації
педагогічних і науково-педагогічних працівників
Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

УХВАЛЕНО
вченою радою університету
протокол №7 від 28.12.2021 р.

1. Загальна частина

1.1. Це Положення розроблене відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» від 21 серпня 2019 р. № 800 (зі змінами), Методичних рекомендацій для професійного розвитку науково-педагогічних працівників, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 04.12.2020 р. №1504.

1.2. Це Положення визначає процедуру, види, форми, обсяг (тривалість), періодичність, умови підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (далі – Університет), включаючи механізм оплати, умови і процедуру визнання результатів підвищення кваліфікації.

2. Особливості підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

2.1. Метою підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників є їх професійний розвиток відповідно до державної політики у галузі освіти та забезпечення якості освіти.

2.2. Педагогічні і науково-педагогічні працівники зобов'язані постійно підвищувати свою кваліфікацію.

2.3. Педагогічні та науково-педагогічні працівники можуть підвищувати кваліфікацію в Україні та за кордоном (крім держави, що визнана Верховною Радою України державою-агресором чи державою-окупантом).

2.4. Педагогічні і науково-педагогічні працівники можуть підвищувати кваліфікацію за різними формами, видами.

2.5. Формами підвищення кваліфікації є інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева), дуальна, на робочому місці, на виробництві тощо. Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись.

2.6. Основними видами підвищення кваліфікації є:

- навчання за програмою підвищення кваліфікації, у тому числі участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо;
- стажування;

2.7. Педагогічні та науково-педагогічні працівники з урахуванням результатів самооцінки компетентностей і професійних потреб, змісту власної викладацької діяльності та/або посадових обов'язків самостійно обирають конкретні форми, види, напрями та суб'єктів надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації (далі – суб'єкти підвищення кваліфікації).

2.8. Вчена рада Університету визначає організаційні питання планування та проведення підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників, які працюють в Університеті за основним місцем роботи, з урахуванням вимог цього Положення.

2.9. Результати підвищення кваліфікації враховуються під час проведення атестації педагогічних працівників Університету, а також під час обрання на посаду за конкурсом чи укладення трудового договору з науково-педагогічними працівниками Університету.

2.10. Педагогічні та науково-педагогічні працівники Університету можуть підвищувати свою кваліфікацію згідно з цим Положенням в Університеті за акредитованими освітніми програмами. Результати підвищення кваліфікації в Університеті не потребують визнання вченою радою Університету.

2.11. Обсяг підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників Університету протягом п'яти років не може бути меншим ніж шість кредитів ЄКТС, з яких не менше двох кредитів ЄКТС отримано під час стажування на підприємствах, в установах та організаціях, за індивідуальними програмами, що спрямовані на розвиток професійних знань, умінь і навиків за відповідною кафедрою спеціальності.

Ректор, проректор, директор (заступник директора) навчально-наукового інституту, декан (заступник декана) факультету, завідувач кафедри, завідувач аспірантури, докторантури університету, які вперше призначені на відповідну посаду, проходять підвищення кваліфікації відповідно до займаної посади протягом двох перших років роботи.

2.13. Обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників устанавлюється в годинах та/або кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС, (один кредит ЄКТС становить 30 годин) за накопичувальною системою.

Підвищення кваліфікації педагогічними і науково-педагогічними працівниками здійснюється згідно з планом підвищення кваліфікації Університету на певний рік, що формується, затверджується і виконується відповідно до цього Положення.

Педагогічні і науково-педагогічні працівники мають право на підвищення кваліфікації поза межами плану підвищення кваліфікації Університету на відповідний рік згідно з цим Положенням.

2.14. Суб'єктом підвищення кваліфікації може бути заклад освіти (його структурний підрозділ), наукова установа, інша юридична чи фізична особа, у тому числі фізична особа – підприємець, що провадить освітню діяльність у сфері підвищення кваліфікації педагогічних та/або науково-педагогічних працівників.

Суб'єкт підвищення кваліфікації може організовувати надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації за місцем провадження власної освітньої діяльності та/або за місцем роботи педагогічних та/або науково-педагогічних працівників, за іншим місцем (місцями) та/або дистанційно, якщо це передбачено договором та/або відповідною програмою.

Педагогічні та науково-педагогічні працівники можуть підвищувати кваліфікацію у різних суб'єктів підвищення кваліфікації.

2.15. Програма підвищення кваліфікації, за якою провадиться підвищення кваліфікації педагогічних та/або науково-педагогічних

працівників Університету, затверджується суб'єктом підвищення кваліфікації та повинна містити інформацію про її розробника (розробників), найменування, мету, напрям, зміст, обсяг (тривалість), що встановлюється в годинах та/або в кредитах ЄКТС, форму (форми) підвищення кваліфікації, перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться (загальні, фахові тощо).

2.16. Програма також може містити інформацію про:

2.16.1. розподіл годин за видами діяльності (консультація; аудиторна, практична, самостійна і контрольна робота тощо);

2.16.2. особу (осіб), які виконують програму (рівень вищої освіти, категорія, науковий ступінь, педагогічне/вчене звання, місце та/або досвід роботи тощо);

2.16.3. строки виконання програми;

2.16.4. місце виконання програми (за місцезнаходженням суб'єкта підвищення кваліфікації та/або за місцезнаходженням замовника тощо), очікувані результати навчання;

2.16.5. вартість (у разі встановлення) або про безоплатний характер надання освітньої послуги;

2.16.6. графік освітнього процесу;

2.16.7. мінімальну та максимальну кількість осіб в групі;

2.16.8. академічні, професійні можливості за результатами опанування програми;

2.16.9. можливість надання подальшої підтримки чи супроводу;

2.16.10. додаткові послуги (організація трансферу, забезпечення проживання і харчування, перелік можливих послуг для осіб з інвалідністю тощо);

2.16.11. документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації тощо.

2.17. Обсяг (тривалість) програми підвищення кваліфікації визначається відповідно до її фактичної тривалості в годинах без урахування самостійної роботи або в кредитах ЄКТС з урахуванням самостійної роботи.

2.18. Стажування здійснюється за індивідуальною програмою, що розробляється і затверджується суб'єктом підвищення кваліфікації.

Індивідуальна програма стажування повинна містити інформацію про її обсяг (тривалість) та очікувані результати навчання. Індивідуальна програма стажування може містити також іншу інформацію, що стосується проходження стажування педагогічним та/або науково-педагогічним працівником.

Між Університетом, працівник (працівники) якого проходить (проходять) стажування, та суб'єктом підвищення кваліфікації укладається договір, що передбачає стажування одного чи декількох працівників Університету. У такому випадку індивідуальна (індивідуальні) програма (програми) є невід'ємним (невід'ємними) додатком (додатками) до договору.

За пропозицією однієї із сторін договору, до нього можуть вноситися зміни (уточнення) шляхом укладення відповідної додаткової угоди (додатка до угоди).

Стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників Університету може здійснюватися за місцем роботи працівника, іншому закладі освіти або науковій установі. Керівником такого стажування призначається науково-педагогічний чи науковий працівник, який працює у суб'єкта підвищення кваліфікації за основним місцем роботи, має науковий ступінь та/або вчене звання і не менше десяти років досвіду роботи на посадах науково-педагогічних чи наукових працівників.

Стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників у інших суб'єктів підвищення кваліфікації здійснюється під керівництвом працівника, який має відповідний досвід роботи та кваліфікацію (далі – керівник стажування).

Один день стажування оцінюється у 6 годин або 0,2 кредиту ЄКТС.

2.19. За результатами проходження підвищення кваліфікації педагогічним та науково-педагогічним працівникам видається документ про підвищення кваліфікації, технічний опис, дизайн, спосіб виготовлення, порядок видачі та обліку якого визначається відповідним суб'єктом підвищення кваліфікації.

Перелік виданих документів про підвищення кваліфікації оприлюднюється на веб-сайті суб'єкта підвищення кваліфікації протягом 15 днів після їх видачі та містить таку інформацію:

- прізвище та ініціали (ініціал імені) педагогічного або науково-педагогічного працівника, який пройшов підвищення кваліфікації;
- форму, вид, тему (напрямок, найменування) підвищення кваліфікації та його обсяг (тривалість) в годинах або кредитах ЄКТС;
- дату видачі та обліковий запис документа про підвищення кваліфікації.

2.20. У документі про підвищення кваліфікації повинні бути зазначені:

- повне найменування суб'єкта підвищення кваліфікації (для юридичних осіб) або прізвище, ім'я та по батькові (у разі наявності) фізичної особи, яка надає освітні послуги з підвищення кваліфікації педагогічним та/або науково-педагогічним працівникам (для фізичних осіб, у тому числі фізичних осіб – підприємців);
- тема (напрямок, найменування), обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації у годинах та/або кредитах ЄКТС;
- прізвище, ім'я та по батькові (у разі наявності) особи, яка підвищила кваліфікацію;
- опис досягнутих результатів навчання;
- дата видачі та обліковий запис документа;
- найменування посади (у разі наявності), прізвище, ініціали (ініціал імені) особи, яка підписала документ від імені суб'єкта підвищення кваліфікації та її підпис.

2.21. Документи про підвищення кваліфікації (сертифікати, свідоцтва тощо), що були видані за результатами проходження підвищення кваліфікації у суб'єктів підвищення кваліфікації – нерезидентів України, можуть містити іншу інформацію, ніж визначено цим пунктом, та потребують визнання вченою радою Університету згідно з цим Положенням.

2.22. Не пізніше 25 грудня працівник повинен проінформувати відділ кадрів та департамент організації навчального процесу, акредитації та ліцензування про стан проходження ним підвищення кваліфікації у поточному році з додаванням копій отриманих документів про підвищення кваліфікації. Відповідна інформація зберігається в особовій справі працівника відповідно до законодавства.

3. Визнання результатів підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників

3.1. Результати підвищення кваліфікації у суб'єктів підвищення кваліфікації, що мають ліцензію на підвищення кваліфікації або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою, не потребують окремого визнання чи підтвердження.

3.2. Результати підвищення кваліфікації у інших суб'єктів підвищення кваліфікації визнаються рішенням вченої ради Університету.

3.3. Педагогічний або науково-педагогічний працівник протягом одного місяця після завершення підвищення кваліфікації подає до вченої ради Університету клопотання про визнання результатів підвищення кваліфікації та документ про проходження підвищення кваліфікації.

3.4. Клопотання протягом місяця з дня його подання розглядається на засіданні вченої ради Університету. Вчена рада Університету може доручити розгляд таких питань вченим радам навчально-наукових інститутів та/або факультетів.

3.5. Для визнання результатів підвищення кваліфікації вчена рада Університету (вчена рада навчально-наукового інституту, факультету за дорученням) заслуховує педагогічного або науково-педагогічного працівника щодо якості виконання програми підвищення кваліфікації, результатів підвищення кваліфікації, дотримання суб'єктом підвищення кваліфікації умов договору та повинна прийняти рішення про:

3.5.1. визнання результатів підвищення кваліфікації;

3.5.2. невизнання результатів підвищення кваліфікації.

3.6. У разі невизнання результатів підвищення кваліфікації вчена рада Університету (вчена рада навчально-наукового інституту, факультету за дорученням) може надати рекомендації педагогічному або науково-педагогічному працівнику щодо повторного підвищення кваліфікації у інших суб'єктів підвищення кваліфікації та/або прийняти рішення щодо неможливості подальшого включення такого суб'єкта підвищення кваліфікації до плану підвищення кваліфікації Університету до вжиття ним дієвих заходів з підвищення якості надання освітніх послуг.

3.7. Результатом підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників у суб'єктів підвищення кваліфікації, що мають ліцензію на підвищення кваліфікації або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою, може бути присвоєння їм повних та/або часткових професійних та/або освітніх кваліфікацій у встановленому законодавством порядку.

3.8. Окремі види діяльності педагогічних та науково-педагогічних працівників (участь у програмах академічної мобільності, наукове стажування, самоосвіта, здобуття наукового ступеня, вищої освіти), що провадилася поза межами плану підвищення кваліфікації закладу освіти, можуть бути визнані як підвищення кваліфікації відповідно до пп. 3.9., 3.10., 3.11., 3.12. цього Положення.

3.9. Участь педагогічних та науково-педагогічних працівників у програмах академічної мобільності на засадах, визначених Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність», затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579, та іншими актами законодавства, визнається вченою радою Університету як підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників.

Обсяг підвищення кваліфікації шляхом участі педагогічного або науково-педагогічного працівника у програмі академічної мобільності зараховується в межах визнаних результатів навчання, але не більше ніж 30 годин або один кредит ЄКТС на рік.

3.10. Наукове стажування науково-педагогічних працівників Університету, що здійснюється відповідно до статті 34 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», може бути визнане вченою радою Університету як підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.

Один тиждень наукового стажування науково-педагогічних працівників Університету зараховується як підвищення кваліфікації в обсязі 30 годин або одного кредиту ЄКТС.

3.11. Результати інформальної освіти (самоосвіти) педагогічних або науково-педагогічних працівників, які мають науковий ступінь та/або вчене, почесне чи педагогічне звання, можуть бути визнані вченою радою Університету як підвищення кваліфікації педагогічних або науково-педагогічних працівників.

Обсяг підвищення кваліфікації шляхом інформальної освіти (самоосвіти) зараховується відповідно до визнаних результатів навчання, але не більше 30 годин або одного кредиту ЄКТС на рік.

3.12. Здобуття першого (бакалаврського), другого (магістерського) рівня вищої освіти, третього (освітньо-наукового / освітньо-творчого) рівня або наукового рівня вищої освіти вперше або за іншою спеціальністю у межах професійної діяльності або галузі знань визнається як підвищення кваліфікації педагогічних або науково-педагогічних працівників.

Обсяг підвищення кваліфікації шляхом здобуття наукового ступеня, рівня вищої освіти зараховується відповідно до встановленого обсягу

освітньо-професійної (освітньо-наукової / освітньо-творчої) програми у годинах або кредитах ЄКТС, за винятком визнаних (зарахованих) результатів навчання з попередньо здобутих рівнів освіти.

4. Фінансування підвищення кваліфікації

4.1. Джерелами фінансування підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників є кошти державного, місцевих бюджетів, кошти фізичних та/або юридичних осіб, інші власні надходження закладу освіти та/або його засновника, інші джерела, не заборонені законодавством.

У разі підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників за рахунок коштів державного або місцевого бюджету, інших коштів, затверджених у кошторисі Університету на підвищення кваліфікації, укладення договору між керівником Університету та суб'єктом підвищення кваліфікації із зазначенням джерела фінансування підвищення кваліфікації є обов'язковим.

4.2. За рахунок коштів, передбачених у кошторисі Університету, здійснюється фінансування підвищення кваліфікації в обсязі, встановленому законодавством, і відповідно до плану підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників, які працюють у таких закладах за основним місцем роботи;

4.3. Самостійне фінансування підвищення кваліфікації здійснюється:

- педагогічними і науково-педагогічними працівниками Університету, які працюють у ньому за основним місцем роботи і проходять підвищення кваліфікації поза межами плану підвищення кваліфікації Університету;

- іншими особами, які працюють в Університеті на посадах педагогічних або науково-педагогічних працівників за суміщенням або сумісництвом.

4.4. На час підвищення кваліфікації педагогічним або науково-педагогічним працівником відповідно до затвердженого плану з відривом від виробництва (освітнього процесу) в обсязі, визначеному законодавством, за педагогічним або науково-педагогічним працівником зберігається місце роботи (посада) із збереженням середньої заробітної плати.

Витрати, пов'язані з підвищенням кваліфікації, відшкодовуються у порядку, визначеному законодавством.

4.5. Факт підвищення кваліфікації педагогічного або науково-педагогічного працівника підтверджується актом про надання послуги з підвищення кваліфікації, який складається в установленому законодавством порядку, підписується керівником Університету або уповноваженою ним особою та суб'єктом підвищення кваліфікації. Такий акт є підставою для оплати послуг суб'єкта підвищення кваліфікації згідно з укладеною угодою щодо підвищення кваліфікації.

5. Планування підвищення кваліфікації

5.1. Планування підвищення кваліфікації здійснюють: завідувачі кафедр, директори навчально-наукових інститутів, декани факультетів,

Департамент організації навчального процесу, акредитації та ліцензування Університету під керівництвом проректора з науково-педагогічної та навчальної роботи.

5.2. Педагогічний або науково-педагогічний працівник щороку до 1 жовтня повинен подати завідувачу кафедри пропозицію до плану підвищення кваліфікації на наступний календарний рік, яка має включати інформацію про вид підвищення кваліфікації із зазначенням найменування (тематика) відповідної програми, форми підвищення кваліфікації, кількості годин і строків проходження підвищення кваліфікації, суб'єкта підвищення кваліфікації (із зазначенням всієї інформації відповідно цього Положення) і вартість його освітньої послуги.

У разі відсутності інформації про суб'єкта підвищення кваліфікації, визначеної цим Положенням, пропозиції педагогічних, (науково-педагогічних) працівників можуть бути відхилені.

5.2. Завідувач кафедри складає перспективний план підвищення кваліфікації на 5 років та річний план на наступний календарний рік.

Річний план подається на затвердження в директорат інституту (деканат факультету) щорічно до 15 жовтня.

5.3. Директор інституту (декан факультету) розглядає плани кафедр, вносить (за необхідності) корективи, затверджує їх і подає до 1 листопада того ж року до Департаменту організації навчального процесу, акредитації та ліцензування.

5.4. Департамент організації навчального процесу, акредитації та ліцензування готує зведений план підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників Університету на наступний календарний рік і подає його на розгляд проректора з науково-педагогічної та навчальної роботи в термін до 15 листопада року, що передує плановому.

План підвищення кваліфікації має містити список працівників, які повинні пройти підвищення кваліфікації у наступному році, орієнтовну кількість годин та/або кредитів ЄКТС, суб'єктів підвищення кваліфікації.

5.5. Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи розглядає план підвищення кваліфікації, вносить (за необхідності) корективи і подає його на затвердження вченої ради Університету.

5.6. Після затвердження вченою радою Університету плану підвищення кваліфікації він є обов'язковим до виконання кожним педагогічним та науково-педагогічним працівником університету.

5.7. За погодженням між педагогічним (науково-педагогічним) працівником, проректором з науково-педагогічної та навчальної роботи і суб'єктом підвищення кваліфікації можуть бути уточнені строки підвищення кваліфікації.

У разі необхідності внесення змін до плану підвищення кваліфікації, завідувачем кафедри до Департаменту організації навчального процесу, акредитації та ліцензування подається службова записка, завізована директором інституту (деканом факультету) та проректором з науково-педагогічної та навчальної роботи.

5.8. На підставі плану підвищення кваліфікації проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи укладає договори між Університетом та суб'єктами підвищення кваліфікації про надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації. Невід'ємним додатком до договору є програма підвищення кваліфікації. За пропозицією однієї із сторін до договору можуть бути внесені зміни (уточнення) шляхом укладення додаткової угоди до договору.